

	Организация/Ведомство	Становище	Отговор на УО/МЗ
1.	Михаил Илиев, директор на дирекция „Иновационни проекти“, София Техпарк, представител на ЮЛНЦ за общественополезна дейност, работещи в сферата на образованието, науката и културата	<p>По отношение на Процедура за директно предоставяне на конкретни бенефициенти - Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ имам следните коментари:</p> <p>Констатация: Съгласно т. 5 от Критериите за оценка „Водещият партньор/партньорите разполагат с необходимите финансови ресурси и механизми за покриване на оперативните разходи и разходите за поддръжка по инвестиции в научноизследователска инфраструктура, за да гарантират тяхната финансова устойчивост; Приложен е счетоводен баланс и справка-извлечение за последните три приключили финансови години от счетоводните сметки на водещия партньор и партньорите по индивидуалния сметкоплан, утвърден от ръководството на организацията бенефициент, отчитащи приходите от дейността в т.ч., отчитащи нетните приходи от продажби, включително и приходите от финансираня и субсидии от държавата, както и отсрочени и разсрочени публични вземания, които следва да са равни на най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за съответния партньор.</p> <p>В случай на ЮЛНЦ, приложени са счетоводни документи (ГОД) съгласно Условието за кандидатстване, от които е видно, че приходите от дейността на ЮЛНЦ през последните три приключили финансови години е най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за този кандидат/партньор.“</p>	

Въпроси: Бих искал да изясня дали изискването средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура да са равни на най-малко 50 % от приходите от дейността за последните три приключили финансови години, се отнасят само до инвестициите по т.2 от Допустимите дейности, а именно: 2. Изграждане и/или модернизация на научноизследователски инфраструктури и оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания, а не общо за целия проект. Или с други думи, че научна инфраструктура не се приравнява на научна (изследователска) организация, а касае единствено разходите за оборудване съгласно дефиницията за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.), което означава: съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, базирани на информационни и телекомуникационни технологии, като мрежи, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички останали средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания. Тези инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един субект или „разпръснати“ (организирана мрежа от ресурси). В случай, че изискването касае целия проект, това означава, че за трите предвидени инфраструктури или техни обединения в рамките на мярката (с приблизителна стойност на проектите от 60 000 000) е необходимо да бъдат доказани над 120 000 000 приходи за трите предходни години, което в голяма степен би попречило изпълнението на мярката.

Отговор: В критерий №5 ясно е указано, че условието на критерия се отнася за инвестициите в научноизследователска инфраструктура, за да се гарантира тяхната финансова устойчивост. В тази връзка е заложено и изискването приходите от дейността за последните три години на водещия партньор и партньорите да са равни на най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за съответния партньор. За ЮЛНЦ се изисква приходите от дейността на ЮЛНЦ през последните три приключили финансови години да са най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура за този кандидат/партньор.

Констатация: „В рамките на Вътрешна оценка на ПО 1 от ОПНОИР, извършена от УО на ОПНОИР, е направен анализ на приноса на процедурите за финансиране на ЦВП и ЦК към изпълнението на ИСИС 2014-2020 г. Разпределението на броя на ЦВП и ЦК по тематичните области на ИСИС 2014-2020 г. показва като резултат известен дисбаланс, като по тематични области (ТО) е следното: ТО „Информатика и информационни и комуникационни технологии“: 3 бр. ЦВП и 2 бр. ЦК; ТО „Мехатроника и чисти технологии“: 1 бр. ЦВП и 4 бр. ЦК; ТО „Индустрия за здравословен живот и биотехнологии“: 1 бр. ЦВП и 4 бр. ЦК; ТО „Нови технологии в креативните и рекреативните индустрии“: 1 бр. ЦВП и 0 бр. ЦК. Разпределението на финансирането на ЦВП и ЦК по четирите тематични области на ИСИС също показва известен дисбаланс в полза на по-голям дял на финансирането по ТО „Мехатроника и чисти технологии“ (37%) и значително по-малко финансиране по ТО „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии“ (7%).“

Въпроси: Предвижда ли се „механично коригиране“ на констатирания дисбаланс по отношение на тематичните области, което ще намери отражение при подготовката и оценката на Програмите за развитие и устойчивост с бизнес план и предвидените проекти по области и теми, които ще бъдат дефинирани и впоследствие финансирани? И по какъв начин ще бъде избегнато евентуално дублиране на теми и екипи, които работят по тях, т.е. ще се търси ли някакво предварително разпределение на проектите между различните научни инфраструктури?

Отговор: Не се предвижда „механично коригиране“. В част Обосновка на Методологията и критериите за подбор на операции е указано следното изискване: „По настоящата процедура ще се финансират дейности, които отговарят на целите и тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г. За всеки проект ще се посочва тематичната област на ИСИС 2021-2027 г., по която ще се изпълняват дейностите съгласно програмата за развитие и устойчивост с бизнес план. За ЦВП и ЦК по Компонент 1 трябва да се вземат предвид променените тематични области в ИСИС 2021-

		<p>Въпроси: В какви срокове се очаква да бъдат обявени съответните процедури?</p>	<p>2027 г. спрямо ИСИС 2014-2020 г. В случай, че тематичната област от ИСИС 2014-2020 г., по която е създаден и финансиран по ОПНОИР всеки център, е променена, това трябва да се отчете при разработването на програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове. Възможно е да се посочват повече от една тематична област от ИСИС 2021-2027 г. Всеки център, създаден по една от тематичните области от ИСИС 2014-2020 г., може да прецени и идентифицира, също така, принос по новата тематична област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика”, която е определена като хоризонтална на ниво регионален иновационен потенциал.“</p> <p>Относно въпроса за “евентуално дублиране на теми и екипи”, обръщаме внимание, че в т. Допустими дейности е посочено следното:</p> <p>„В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Едно физическо лице може да участва само в един проект по настоящата процедура.“</p> <p>Отговор: В проекта за изменение на Индикативна годишна работна програма за 2023 г. на ПНИИДИТ 2021-2027 г. за настоящата процедура са планирани следните срокове:</p> <p>Дата на обявяване на процедурата: август – септември 2023 г.</p>
--	--	--	---

			Краен срок за подаване на проектни предложения: ноември 2023 г.; февруари 2024 г.; май 2024.
2.	Страхил Стоев дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ Министерство на финансите	<p>По отношение на изпратените материали за КН на ПНИИДИТ обръщаме внимание, че според постоянната съдебна практика на Съда на Европейския съюз, предприятията се определят като субекти, извършващи икономическа дейност, независимо от правния им статут и начина им на финансиране. Следователно определянето на даден субект като предприятие зависи изцяло от естеството на дейностите му. В тази връзка и по отношение на процедури „Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните“ и „Изграждане на обучителен център като елемент от националната система за киберсигурност“ приложено изпращаме писмо на ЕК до ОПДУ от 2012 г.</p> <p> Писмо от ЕК_DGComp.pdf</p> <p>В него Комисията обръща внимание, че НСОРБ се явява предприятие по отношение на извършвани от организацията обучения, за които е налице пазар и други организации, които биха могли да предоставят подобни обучения. Следва да имате предвид, че по принцип обученията представляват икономическа дейност и за да не бъде налице предоставяне на държавна помощ за тяхното извършване, те трябва да бъдат финансирани по пазарни цени, или трябва да бъдат толкова специфични, че да не е възможно да се предоставят от друго лице различно от бенефициера. Проучването ни в интернет например показва, че редица организации предоставят обучения в сферата на киберсигурността (https://cyber360.bg/, https://cyberone.bg/services/security-awareness-trainings).</p>	Прието за сведение.

<p>Дирекция „Централно координационно звено“, Администрация на Министерския съвет</p>	<p>Становище по представени документи за разглеждане на второто заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г. (КН на ПНИИДИТ) на 11 юли 2023 г.</p> <p>По отношение на Годишния план за действие за изпълнение на Националната комуникационна стратегия:</p> <ul style="list-style-type: none">• Препоръчваме да се обмисли възможността за включване на дейности и събития, свързани с една от основните цели на ПНИИДИТ, а именно насърчаване на взаимодействието и партньорството между научноизследователските организации и бизнеса с включване на събития за създаване и развитие на R&I партньорства. <p>Относно предложените промени в Индикативната годишна работна програма за 2023 (ИГРП) и представената обосновка:</p> <ul style="list-style-type: none">• Съгласно предвидените промени в ИГРП се предлага в рамките на приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ да се включи нова процедура - „Платформа за сътрудничество между висшите училища, изследователските организации и бизнеса чрез надграждането на Регистър на научната дейност, Регистър на академичния състав и Българския портал за отворена наука“. Предвижда се изградената платформа да служи за изпълнение на друга процедура, включена в ИГРП, която да стартира през месец ноември 2023 г. – процедура Малки иновативни грантове (ваучерна схема) за малки и средни предприятия (МСП). Предвид че изграждането на функционалностите на платформата е планирано да обхване период от 18 месеца съгласно представената методология и че платформата ще бъде ползвана за целите на кандидатстване,	<p>В Годишния план е предвидено организиране и провеждане на Конференция „ПНИИДИТ – какво предстои и възможности“ с включени workshop с бизнеса за представяне на предстоящите процедури по ПНИИДИТ. Конференцията е съвместно с бизнеса и браншовите организации.</p> <p>Приема се за сведение.</p> <p>Процедура „Малки иновативни грантове (ваучерна схема) за малки и средни предприятия (МСП)“ се предвижда да се реализира като процедура за подбор на проекти и предвид нормативно-установените срокове за подбор, оценка и договаряне на безвъзмездната финансова помощ се очаква, реалното изпълнение по предоставяне на ваучери да се извърши не по-рано от средата на 2024 г. (краен срок за кандидатстване – февруари 2024 г., срок за оценяване на проектните предложения 3 месеца – май 2024 г., сключване на договори 1 месец – юни 2024, реално изпълнение на дейностите, за които ще се предоставят ваучери – след месец юли 2024 г.). По процедура „Платформа за сътрудничество между висшите училища, изследователските организации и бизнеса чрез надграждането на Регистър на научната дейност,</p>
---	---	---

	<p>предоставяне и отчитане на ваучерите по процедура „Малки иновативни грантове (ваучерна схема) за малки и средни предприятия (МСП)“, считаме че следва да се преосмисли реалистичността на стартиране на ваучерната схема през м. ноември 2023 г. от гледна точка на готовността на платформата да изпълнява посочените функции.</p> <p>Относно Процедура за директно предоставяне на конкретни бенефициенти – „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дизайна на процедурата в два компонента – Компонент 1 Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност и Компонент 2 Устойчиво развитие на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ би затруднило процеса на изпълнение на инвестицията. Параметри подкрепата за ЦВП и ЦК и обектите от НПКНИ има своите специфики и съществени различия, които изискват различен подход към тяхната оценка и впоследствие мониторинг на тяхното изпълнение. Обединяването на двата компонента в една процедура рискува да унифицира подходите и загуби от тази специфика, което би било контра продуктивно за ефективността на инвестицията.	<p>Регистър на академичния състав и Българския портал за отворена наука“ е предвиден период от 18 месеца, но очакванията са Платформата да заработи по-рано, с оглед отстраняване на неточности в процеса на работата на предоставяне на ваучери и работата на доставчиците на услуги и МСП с нея.</p> <p>Отговор: Посочването на компоненти е индикативно, по-скоро от гледна точка на представяне на обосновката и отразяване на няколко специфики, които се отнасят до: даване на възможност за известна гъвкавост по отношение на състава на финансираните по ОПНОИР центрове; изискването за РМС за определянето като конкретни бенефициенти на 2 състава на инфраструктури или техни обединения от НПКНИ и предоставяне на по-голям дял от финансирането по проектите за тези обединения за дейности, свързани с модернизация и обновяване на научноизследователски инфраструктури и на оборудването. За самото изпълнение на процедурата не се предвижда формално разделяне на компоненти. В обосновката е посочено следното: „Тъй като обектите от НПКНИ са преминали оценка от международно признати учени за включването им в картата, за избраните инфраструктури ще се приложи като условие за допустимост за финансиране да разработят програми за развитие и устойчивост с бизнес планове, които ще надграждат програмите, с които са одобрени</p>
--	---	---

<ul style="list-style-type: none">Процедурата предвижда: „Допустимите разходи по всички проектни предложения се разпределят между съответните категории региони на пропорционална основа - 53,51% за Регион в преход и 46,49% за По-слабо развити региони , предвид че центровете по настоящата процедура са дефинирани в НПКНИ основно в групата на Национални научно-иновационни комплекси – проекти с ключово значение за развитието на конкурентоспособността на българската икономика и технологична база, т.е. ефектите от тяхната дейност са разпространяват върху територията на цялата страна, без значение от местоположението на тяхната инфраструктура и отчитайки факта, че с цел развитие на регионалния иновационен капацитет и преодоляване на регионалните дисбаланси на научноизследователската и иновационна екосистема, на ЦВП и ЦК ще бъде възложено да изпълняват регионални научноизследователски задачи.“ Обръщаме внимание, че като задължителен елемент от научно-изследователските програми на центровете, които попадат в тази хипотеза следва да бъде включването и изпълнението на „регионални научноизследователски задачи“.Процедурата предвижда като една от допустимите дейности „Научноизследователска дейност, която обхваща фундаменталните и приложните научни изследвания, както и разпространението на научните резултати;“. Обръщаме внимание, че фокусът на кохезионната политика за периода 2021-2027 по Цел на политиката 1“ По-интелигентна Европа	<p>за включване в НПКНИ и ще обосновават тяхното бъдещо развитие в определена тематична област на ИСИС 2021-2027 г.“.</p> <p>Отговор: В Насоките за подготовка на Програми за развитие и устойчивост с бизнес планове от ЦВП и ЦК са разписани изисквания и указания за изпълнение на горепосоченото условие, включено в текстовете на ПНИИДИТ.</p> <p>Отговор: В Таблицата за комплексна оценка на проектното предложение са посочени като критерии за оценка на проектното предложение под номера 14 и 15 следните документи:</p>
--	---

	<p>чрез насърчаване на иновативния и интелигентен икономически преход“ и поетите от страната ангажименти както в Споразумението за партньорство, така и в текста на ПНИИДИТ е подкрепа за пълноценно развитие на научноизследователските инфраструктури за осъществяване на приложни научни изследвания във водещите за страната области на интелигентна специализация, стимулиране на комерсиализацията на научните разработки в полза на икономическото развитие и близки до пазара дейности, като фундаменталните изследвания не са приоритет. Акцентът върху подкрепа на инфраструктури с ключово значение за развитието на конкурентоспособността на българската икономика и технологична база е правилно отразен в обосновката на процедурата, но изричното включване на фундаменталните изследвания като част от научноизследователската дейност на обектите, които ще бъдат подкрепени, поставя въпроса относно възможно отклонение от заложеното в ПНИИДИТ. В тази връзка препоръчваме да бъдат предвидени механизми за гарантиране спазване на посочения ангажимент както на етап оценка на програмите за развитие на центровете и обектите от НПКНИ, така и тяхното проследяване на етап изпълнение.</p>	<p>14. Програма за развитие и устойчивост с бизнес план на Център за върхови постижения или Център за компетентност</p> <p>15. Писмо за съответствие на Програмата за развитие и устойчивост с бизнес план (по образец), изготвено от JASPERS</p> <p>В Националната програма за развитие „България 2030“ и по-специално в Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“ от Ос 1 „Иновативна и интелигентна България“ е заложено увеличаване на индикатора „Дял на научни публикации, сред 10% най-цитирани в света“ от текуща стойност 2.7 до цел „Достигане средното ниво в ЕС (11.5)“. Постигането на така посоченото значително увеличение не може да се изпълни без да се включват и фундаментални научни изследвания като част от научноизследователската дейност на обектите, които ще бъдат подкрепени. Аналогична е и целта на втория етап за изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България (2017-2030 г.) за достигане на ниво на научните изследвания по основните индикатори на средно европейско равнище.</p> <p>Също така, за постигане на записаната цел на настоящата процедура, в Насоките за подготовка на програмите за развитие и устойчивост с бизнес планове е указано, че програмите трябва да демонстрират потенциала на новосъздадените центрове да преминат в оперативна фаза, да се интегрират в научноизследователската и иновационна екосистема на страната, да допринесат за преминаването към икономика, основана на знанието, и да генерират научни резултати от теоретични и емпирични</p>
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• По отношение на предвиденото процентно разпределение на финансирането за Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП) от представената обосновка не стават ясни мотивите за заделяне на по-голям процент (60%) за дейности, свързани с модернизация и обновяване на научноизследователски инфраструктури, чието изграждане е едва приключило през програмен период 2014-2020 за сметка на 40% финансиране, заделено за същинските дейности за осъществяване на научни изследвания.• Процедурата има ясно изразен принос към постигане на амбициите, заложиени в Споразумението за партньорство 2021-2027 по Цел на политика 1 , което считаме че следва да бъде отразено в раздела за очакваните резултати.	<p>изследвания в конкретни инженерно-технически и приложни решения. Темите, които ще бъдат обхванати, включват източници на финансиране на научните изследвания, експлоатация на изграденото оборудване, механизми за ефективно сътрудничество с бизнеса, установяване на подходящ модел на управление, привличане и задържане на таланти, изграждане на капацитет за трансфер на технологии, управление и защита на интелектуалните права, развитие на спин-оф компании и привличане на инвестиции за ранните им фази на развитие, и др.</p> <p>Отговор: Лабораторният комплекс към София Тех Парк, който ще бъде финансиран чрез Сдружението за научноизследователска и развойна дейност (СНИРД), по отношение на лимитите на разпределяне на финансирането за научни изследвания и за научноизследователска инфраструктура, е включен в групата на ЦВП и ЦК, финансирани по ОПНОИР. За този конкретен бенефициент е отчетено финансирането на научноизследователска инфраструктура чрез проекти по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007- 2013 г. и по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.</p> <p>Отговор: В посочените части на СП 2021-2027 г. са представени в много широк аспект очаквани резултати, които обхващат всички операции по ПНИИДИТ 2021-2027 и по ПКП 2021-2027. В частта за очаквани резултати по настоящата процедура сме се фокусирали</p>
--	--	--	--

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ,
ИНОВАЦИИ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТНА ТРАНСФОРМАЦИЯ

			и сме отразили очакваните резултати, произтичащи от идентифицираните предизвикателства и целите на ПНИИДИТ по СЦ RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР).
--	--	--	--